

GOZERT

Pieter Koolwijk

GoZert

met illustraties van
Linde Faas

Lemniscaat Rotterdam

Van Pieter Koolwijk verschenen bij Lemniscaat:

Vlo en Stiekel

Vlo en Stiekel – Vliegen zwammen

Bens boot

Baas van de wereld

Prutje

© 2020 Pieter Koolwijk

Omslag en illustraties: © 2020 Linde Faas

Nederlandse rechten Lemniscaat b.v., Vijverlaan 48,

3062 HL Rotterdam, 2020

ISBN 978 90 477 1037 0

NUR 283

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, geluidsband of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Lithografie: Pixel-It, Zutphen

Druk- en bindwerk: Wilco, Amersfoort

Dit boek is gedrukt op milieuvriendelijk, chloorvrij gebleekt en verouderingsbestendig papier en geproduceerd in de Benelux, waardoor onnodig en milieuverontreinigend transport is vermeden.

Kijk voor spelletjes, lessuggesties en meer op:

www.lemniscaat.nl

Voor Vosmar en alle andere gozerts die er zijn

1. Trollenjacht

Het was een prachtige middag. Een dag waarop het leek alsof de zomer zich had vergist en op een lentedag tevoorschijn was gekomen. Een dag waarop ik niet thuis wilde zitten. Zeker niet als mijn ouders een boos telefoontje konden verwachten van een heksenjuf. Nee, dan ging ik liever eerst nog iets leuks doen.

Dus gingen we op trollenjacht!

Samen met Gozert wandelde ik langs de slootkant, op zoek naar het dunne balkje. Dat was de enige manier om ongezien op de autosloperij te komen. De beste plek om trollen te vinden.

‘Ik dacht dat het hier ergens was,’ zei ik. ‘Misschien hebben ze het weggehaald.’

‘Nee, nog een klein stukje doorlopen, T.T.’ Gozert droeg precies de juiste kleren: het safarihoedje met kurken bungelend aan de rand, zijn groene overhemd en de korte broek in dezelfde groene kleur. Allemaal ademden ze de jacht uit. Zelfs zijn hoog opgetrokken witte sokken en stevige bergschoenen.

Gozert pakte de verrekijker die om zijn nek hing en hield hem voor zijn ogen. ‘Daar,’ zei hij. ‘We zijn er bijna.’ En meteen sprintte hij bij me vandaan.

En ik...

Ik volgde in zijn spoor, zoals ik altijd al deed. Tegen de

tijd dat ik bij het balkje was aangekomen, stond Gozert al aan de overkant naar me te zwaaien. Ik haalde diep adem, wilde mijn voet neerzetten en deed het toch nog maar even niet. Eerst een beetje moed verzamelen. Het balkje was dunner dan ik me herinnerde. Bovendien borrelde het water wel heel erg hard, alsof het kookte, maar dan zonder de damp.

‘Kom, T.T.’ Gozert kneep zijn neus dicht. ‘Ik kan de trol al ruiken.’

Ik zette een voet op het balkje en onmiddellijk begon het water nog harder te borrelen. Te kolken zelfs. Meteen vloog ik naar achteren. ‘Wat is dat?’

‘O, nee hè...’ Hoofdschuddend stapte Gozert het balkje op en met grote passen liep hij naar het midden. Het kostte hem geen enkele moeite om zijn evenwicht te bewaren. ‘Meneer Nes!’ riep hij. ‘Kom onmiddellijk tevoorschijn!’

Het water rees omhoog en een gigantische grijze hagedissenkop kwam uit het kleine slootje tevoorschijn. Misschien was het zelfs wel die van een dinosaurus. Het beest had een enorme nek die hoger en hoger groeide. Meters boven Gozerts hoofd bleef de kop stilhangen. Water drupte langs alle kanten omlaag.

‘Dit heb ik u toch al uitgelegd?’ schreeuwde Gozert. ‘T.T. is geen voedsel.’

Het dier maakte een raar, grommend geluid en voor alle zekerheid deed ik twee stappen achteruit.

‘Nee. Ook geen arm. Of hapje van zijn hoofd. Of zelfs maar een likje van zijn lurven of kladden.’ Gozert stak zijn vinger dreigend omhoog richting de kop van het

beest. ‘Laatste waarschuwing. U laat T.T. met rust, en zo niet, dan heeft u de rest van de week straf.’

Opnieuw maakte het dier geluid. Deze keer klonk het wat minder dreigend.

‘U kunt beter sorry zeggen tegen T.T.,’ zei Gozert. ‘Niet tegen mij.’

‘Nou... nee... dat hoeft niet hoor...’ Snel liep ik nog een klein stukje naar achteren. ‘Het is al goed. Echt waar.’

De lange nek van het beest draaide en zakte omlaag, net zo ver tot de enorme kop vlak voor mijn gezicht hing. Ik keek midden in twee reusachtige neusgaten, waar plotseling warme lucht uit werd geblazen. Mijn haar wapperde alle kanten op. Daarna stootte het beest een lange en droevige toon uit. Het klonk als een olifant die onder een grote berg kleden lag en daar helemaal niet blij mee was.

‘Ah, joh...’ zei ik. ‘Het is al goed. Het had mij ook kunnen gebeuren.’

Opnieuw de warme neuslucht, en weer wapperden mijn haren alle kanten op. Daarna zakte het beest omlaag en ging het kopje-onder in het slootwater.

‘Je kunt het meneer Nes ook niet echt kwalijk nemen,’ zei Gozert. Hij wandelde bij me vandaan en sprong bij de autosloperij weer op de kant. ‘Hij haalt de woorden “wel” en “niet” steeds door elkaar. Die zijn ook gewoon moeilijk.’ Gozert draaide zich naar mij. ‘Kom je?’

Ik zette mijn voet weer terug, plaatste mijn gewicht erop en probeerde toen mijn evenwicht te vinden. Daarna zette ik er gehaast mijn andere voet bij en liep zo snel als ik kon naar de overkant. Het laatste stuk verloor ik

mijn balans, maar met een scheve sprong wist ik nog net de kant te halen.

‘Wow,’ zei ik. ‘Dat scheelde niet ve-’

‘Ssssst,’ siste Gozert. ‘Ik hoor een trol.’

Vlakbij klonk inderdaad een stem. Het was de lelijkste en gruwelijkste stem die ik ooit van mijn leven had gehoord. Een stem van iemand die kinderen levend naar binnen schrokte. Ik verschool me achter een stapel auto’s en gebaarde naar Gozert dat hij voorzichtig moest zijn. Niet dat hij zich er iets van aan zou trekken.

‘Hier zit hij niet meer in,’ zei de trol. Hij sprak traag, alsof hij over ieder woord even moest nadenken. ‘Nog even verder kijken?’ Hij zuchtte diep.

‘Hij is aan het bellen,’ fluisterde Gozert, die om het wrak van een auto heen gluurde. ‘En hij lijkt helemaal niet blij.’

‘Trollen zijn nooit blij,’ zei ik.

‘Behalve als ze kinderen eten,’ zei Gozert.

‘Ja...’ Ik knikte. ‘Behalve als ze kinderen eten.’

‘Misschien heb ik er nog wel een paar staan,’ zei de trol. ‘Wat ik kan doen, is...’ Daarna werd zijn stemgeluid zachter en hoorde ik hoe hij van ons wegliep.

Meteen ging Gozert rechtovereind staan. ‘Ik heb een plan. Een meesterlijk plan.’ Hij grijnsde breed. ‘Dus noem mij voortaan maar meester Gozert.’

‘Pfft...’ Ik schudde lachend mijn hoofd. ‘Ik ga echt geen meester zeggen. Ik houd het wel bij gewoon Gozert.’

Hij mocht dan mijn beste vriend zijn, ik had geen flauw idee wat zijn echte naam was. Natuurlijk had ik het al vaak genoeg gevraagd, maar nooit kreeg ik een

normaal antwoord. Held, Keizer Kaas en Koning, zei hij dan meestal. Al had hij ook al een keer voorgesteld dat ik hem Fantas moest noemen. Dan waren we samen Fantas-Ties. Misschien best een goed idee, maar tegen die tijd was ik er al aan gewend om hem Gozert te noemen. Dat woord gebruikte mijn oude buurman altijd, die kwam uit Rotterdam en was niet zo goed in namen onthouden.

‘Maar vertel,’ zei ik, ‘wat is je fantastische plan?’

‘Meesterlijke...’ verbeterde hij me.

‘Meesterlijke plan.’

‘Oké,’ zei Gozert. ‘Iedereen weet dat trollen niet tegen water kunnen.’

‘Water?’ zei ik. ‘Zonlicht, toch?’

‘Bro...’ Gozert schudde zijn hoofd. ‘Dat is bij gewone trollen. Dit is een slooptrol. Die zijn liever vies.’

Dat klonk zo logisch dat ik besloot dat het wel eens waar kon zijn. Dus gingen we samen aan de slag. We verzamelden autobanden, sleepten ze naar dezelfde plek en verspreidden ze over de grond. Daarna vulden we een oude emmer en een jerrycan met slootwater en zetten die klaar. Het enige wat we nog moesten doen, was een val bouwen. Maar het was al te laat.

Veel te laat.

De trol kwam eraan.

‘Verderop staat er nog een,’ hoorde ik hem zeggen met zijn afgrijselijke trollenstem.

Gozert rende op een grijze auto af en dook door het openstaande raam op de achterbank. Ik deed de voordeur open, verstopte me achter het stuur en trok de deur snel weer dicht.

‘Dit is de laatste,’ zei de trol. ‘Daarna houdt het echt op.’

Voorzichtig gluurde ik over het dashboard en zag de trol aan komen sjokken. Het was een groot exemplaar. Zijn wenkbrauwen leken wel harige rupsen, zijn dikke hangneus was nog groter dan mijn hoofd, en zijn tanden had hij waarschijnlijk nooit gepoetst. Hij droeg een grijze overall, die onder de vlekken zat. Uit zijn zakken stak gereedschap en tegen zijn oor hield hij een mobiele telefoon gedrukt. Hij bewoog zich voorzichtig tussen alle autobanden door die we hadden neergelegd.

‘Liggen,’ siste Gozert vanaf de achterbank.

Langzaam liet ik me omlaaggliden en ik kon nog net zien hoe de trol bij onze verstopplek aankwam. De auto schudde een beetje en ik hoorde het piepende geluid van de verroeste motorkap.

‘Deze heeft hem nog wel,’ zei de trol. ‘Ik haal hem eruit, kijk even in welke staat hij is en bel je dan weer terug.’ Er volgde een korte stilte. ‘Is goed. Tot zo.’

Vanaf de voorkant van de auto klonk het geluid van metaal op metaal en de auto schudde opnieuw zachtjes heen en weer.

‘Druk op de toeter!’ fluisterde Gozert. ‘Hij heeft zijn hoofd dichtbij.’

Ik keek nijdig achterom en schudde nee. ‘Dan weet hij dat we hier zitten. En dan hebben we een probleem.’

‘Nee,’ zei Gozert. ‘Het past juist perfect in het plan. Hij schrikt. Wij pakken het water en smijten het tegen hem aan.’

‘Dat lukt ons nooit. Het water staat nog daarbuiten.’

‘Bro...’ zei Gozert, met een ondeugende schittering in zijn ogen. ‘Durf je soms niet?’

‘Wat?’ Dat liet ik me niet zeggen. Natuurlijk durfde ik dit. Ik was niet bang of zo. ‘Oké,’ fluisterde ik. ‘Drie, twee, één.’ En zo hard als ik kon drukte ik op het midden van het stuur.

Het overdonderende geluid van de toeter brulde uit de voorkant van de auto. Gevolgd door een harde trollenvloek, een klap tegen de motorkap en nog een vloek – een veel lelijkere dit keer.

‘Kom op, T.T.’ Gozert stond al buiten, druk te gebaren. Ik duwde de deur open en vloog de auto uit.

‘Pak de trol!’ schreeuwde Gozert en hij rende op de jerrycan met slootwater af.

‘Pak de trol!’ riep ik, en pakte de emmer.

De trol keek me met grote ogen aan. ‘Ties?’

‘Trollenjacht!’ Gozert smiet de jerrycan naar het hoofd van de trol. Hij suisde vlak voor zijn gruwelijke gezicht langs. Mis.

‘Trollenjacht!’ riep ik en ik gooide de emmer met slootwater leeg, vol in zijn gezicht.

‘Wat de...’ De trol stapte naar achteren, zijn voet half op de rand van een autoband, en hij verloor zijn evenwicht. Als een omgehakte boom viel hij langzaam achterover, tussen de autobanden.

‘Goed zo!’ schreeuwde Gozert. ‘Versteent hij al?’

‘Ik weet het niet...’ Ik deed een stap dichterbij om het beter te kunnen zien. ‘Volgens mij niet.’

Eigenlijk wist ik wel zeker van niet. De trol schreeuwde, mopperde en schold. Hij klonk niet echt van steen.

Hij kwam zelfs overeind... Met een moordlustige blik in zijn ogen.

‘Ik zal je krijgen!’ brulde hij. De hele autosloperij schudde ervan heen en weer.

‘Missie afbreken!’ gilde Gozert. ‘Missie afbreken.’

Inderdaad. Wegwezen hier. Ik draaide me om en zette het op een lopen. Achter me hoorde ik de trol schelden en vloeken. Dat ik moest blijven staan. Dat hij me dit betaald ging zetten. En dat allemaal aangevuld met woorden die ik thuis niet mocht zeggen. Natuurlijk bleef ik niet staan. Ik sprintte tussen de auto’s door, sprong over losliggende rommel en stopte pas toen ik bij de slootkant stond.

‘Kom op, bro! Daar is hij al!’ Gozert stond aan de overkant driftig op en neer te springen.

Ik keek over mijn schouder en zag dat er geen tijd meer was om rustig balancerend over het balkje te lopen. De trol was te dichtbij. Mijn enige redding was snelheid. Rennen met alles wat ik in me had. De eerste stap was goed, de tweede maar half op het hout en de derde er volledig naast. Met mijn andere been probeerde ik me nog af te zetten, maar mijn sprong miste kracht. Ik plonsde in het water, zeker tot aan mijn middel. Mijn voeten zonken weg in de blubber.

Een hoge, gierende lach klonk vanaf de slootkant. Gozert. Hij zakte door zijn benen van het lachen en sloeg op de grond. Tranen rolden over zijn wangen. ‘Ge-wel-dig!’

Ik kon er niet om lachen. De trol hield misschien niet van water, maar meneer Nes wel. Straks nam hij een

hapje van mij omdat hij de woorden 'wel' en 'niet' weer eens door elkaar haalde. Zo snel mogelijk waadde ik door het vieze water naar Gozert toe. 'Help me uit de sloot!' riep ik naar hem.

'Niks ervan.' Achter me stond de enorme trol in zijn overall. 'Ik help je nergens mee. Het is je eigen schuld. Moet je hier maar niet komen.' Blijkbaar dacht de trol dat ik het tegen hem had.

'Laat hem met rust, stinktrol.' Gozert keek hem grijnzend aan.

Ik hees mezelf op de kant. Mijn broek voelde zwaar en een van mijn schoenen bleef achter in de modder.

'Ik heb je vaak genoeg gewaarschuwd, Ties Toesimint!' De trol hield twee vingers bij zijn ogen en wees daarna naar mij. 'Je mag hier helemaal niet komen. Dit keer vertel ik het aan je ouders!' Hij draaide zich om en sjokte hoofdschuddend terug het terrein van de autosloperij op.

'Hij weet wie je bent,' zei Gozert.

Ik knikte. 'Klopt. Dat mag ook wel na al die keren.'

'Ja...' zei Gozert. 'En toch hebben we hem nog steeds niet gevangen.' Hij haalde zijn schouders op. 'Ach, hopelijk een volgende keer beter.'

Ik glimlachte. 'En zo niet, dan de keer daarna.'

'Of die daarna.'

'En anders die dáárna.'

En zo liepen we samen langs de slootkant. Gozert huppelend en ik in mijn natte kleren vooral druppelend. Druk pratend over hoe we die grote gevaarlijke slooptrol konden vangen.

Het zou toch een keer moeten lukken?

2. Thuis

Nog steeds druipend van het slootwater liep ik onze achtertuin in. Gozert zag ik nergens, maar mijn ouders zag ik wel. Zij zaten in hun tuinstoelen onder een parasol. Mijn vader met een dik boek in zijn handen, mijn moeder met haar telefoon, die ze meteen weglegde toen ze mij zag.

'Daar ben je!' Ze vloog overeind. 'Ik was zo ongerust.'

Ook mijn vader keek op uit zijn boek. 'Je bent nat,' zei hij droogjes.

'Ik heb in een plas gestaan,' zei ik.

'Een plas?' Mijn moeders stem sloeg over. 'Je bent tot aan je middel doorweekt.'

'Het was een hele diepe.'

'En al die modder dan?'

'Het was een hele diepe, vieze plas...'

Mijn vader begon te lachen en kreeg meteen een tik tegen zijn bovenarm van mijn moeder.

Ze keek hem kwaad aan. 'Dit is niet grappig, Paul. Helemaal niet grappig!' Daarna richtte ze haar blik weer op mij. 'Ga maar even zitten, Ties.'

Ik liep met mijn soppende schoen en doorweekte sokken naar de enige vrije stoel en ging daarin zitten.

'Moet ik nog naar je schoen vragen?' vroeg mijn moeder.